

ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ

ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Επιστημονική τεκμηρίωση
Αντικειμενική πληροφόρηση
Δυναμική παρέμβαση

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ECO-TEXTILE
ΕΒΔΟΜΑΔΑ ECO-LABEL
18-22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2004
ΑΘΗΝΑ- ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ- ΛΑΡΙΣΑ

«Η ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ»

ΟΜΙΛΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΑΛΕΥΡΙΤΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΚΠΟΙΖΩ

Βαλτετσίου 43 - 45 106 81 Αθήνα
Αλ. Σβώλου 18 544 55 Θεσσαλονίκη
Τηλ : 210 330 44 44 Τηλ: 231 0 25 77 76
fax : 210 330 05 91 fax: 231 0 25 77 76

e-mail : - ekpizo@ath.forthnet.gr; - contact@ekpizo.org.gr

URL: - www.ekpizo.org.gr; - www.ekpizo.gr

Ποια η ανάγκη για την ύπαρξη του οικολογικού σήματος;

1. Ο εντατικός τρόπος παραγωγής, επιλογή της δυτικής μεταπολεμικής κοινωνίας, έχει οδηγήσει στην εμφάνιση σοβαρών οικολογικών προβλημάτων, τα οποία υπονομεύουν το μέλλον του πλανήτη και των κατοίκων του
2. Η περιβαλλοντική υποβάθμιση και η ρύπανση με χιλιάδες χημικές ουσίες, συνεπάγονται άμεσους και έμμεσους κινδύνους για την υγεία, όπως:
 - Γενετικές μεταλλάξεις -βλάβες εμβρύου
 - Καρκίνους¹
 - Ερεθισμούς δέρματος- βλεννογόνων, Αλλεργίες
 - Αναπνευστικά προβλήματα/ ασθένειες
 - Ορμονικές διαταραχές/ υπογονιμότητα
 - Νευρολογικές /διανοητικές διαταραχές
 - Ηπατικές βλάβες
 - Εξασθένηση ανοσοποιητικού συστήματος
 - Μείωση της στιβάδας του όζοντος-αύξηση υπεριώδους ακτινοβολίας
3. Σχεδόν ο ένας στους δύο Ευρωπαίους πολίτες², συμφωνεί ότι χρειάζονται θεμελιώδεις αλλαγές στον τρόπο ζωής μας, προκειμένου να σταματήσει η περιβαλλοντική υποβάθμιση και οι αρνητικές επιπτώσεις της

Τι προσφέρει το οικολογικό σήμα;

Τα προϊόντα που φέρουν το οικολογικό σήμα αποτελούν εγγύηση για τον καταναλωτή, ότι:

- Αποτελούν την υγιεινότερη επιλογή
- Περιέχουν τις λιγότερο επιβλαβείς χημικές ουσίες
- Συμβάλλουν κατά το δυνατόν λιγότερο στην περιβαλλοντική υποβάθμιση
- Καταναλώνεται λιγότερη ενέργεια για την παραγωγή τους
- Παράγονται λιγότερα απόβλητα
- Υπάρχουν καλύτερες δυνατότητες ανακύκλωσής τους
- Έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής
- Η ύπαρξη ανταλλακτικών είναι εξασφαλισμένη
- Είναι εξ' ίσου λειτουργικά και αποτελεσματικά με τα συμβατικά

¹ Το 80 % όλων των μορφών καρκίνου οφείλονται σε περιβαλλοντικούς (εξωτερικούς) παράγοντες και στην πλειοψηφία τους, μπορούν να προληφθούν

² 45%, Flash Eurobarometer Survey 2002

- Καταναλώνουν λιγότερη ενέργεια κατά την λειτουργία τους
- Είναι αξιόπιστα ως προς τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά τους

Το ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα, είναι ένας πολύ εύκολος συμβολικός τρόπος αναγνώρισης από τον καταναλωτή προϊόντων λιγότερο επιβλαβών για το περιβάλλον και την υγεία, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει την σωστή κατανόησή του από όλους τους ευρωπαίους πολίτες και διευκολύνει την αναζήτηση προϊόντων με την ‘μαργαρίτα’ ανεξαρτήτως εθνικότητας

Τι γνωρίζουν οι καταναλωτές για το οικολογικό σήμα;

- Η αναγνωρισιμότητα του ευρωπαϊκού οικολογικού σήματος από το ευρύ καταναλωτικό κοινό είναι, αναντίστοιχα με τα οφέλη του και τον χρόνο ύπαρξής του (12 χρόνια), अपαράδεκτα μικρή σε όλα τα κράτη-μέλη, παρά το υψηλό ποσοστό των ατόμων που θέλουν να αγοράσουν ‘πράσινα προϊόντα’.
- Αυτό δείχνει έρευνα που διεξήχθη από τον Απρίλιο έως Ιούνιο 2002 μέσω των ιστοσελίδων Ενώσεων Καταναλωτών σε Βέλγιο, Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία και Φινλανδία. Από τους 1119 καταναλωτές που απάντησαν, το:
 - 38% μόνο, γνώριζε την ‘μαργαρίτα’
 - 75% επιλέγουν ‘πράσινα προϊόντα’
 - 74% δεν ήξερε από που μπορεί να προμηθευτεί προϊόντα με το ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα

Τα αποτελέσματα για την Ελλάδα ήταν:

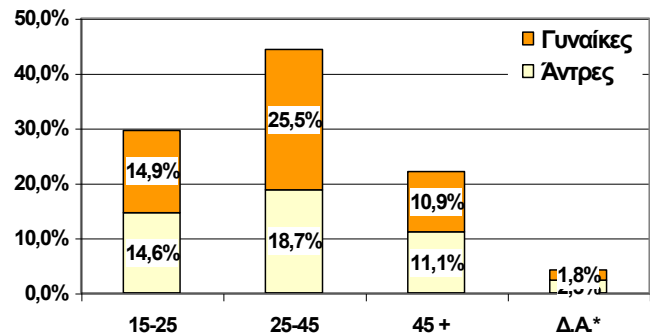
- 20% περίπου γνώριζε την ύπαρξη του ευρωπαϊκού οικολογικού σήματος
- 70% επιλέγει ‘πράσινα προϊόντα’
- 90% δεν ήξερε από που μπορεί να προμηθευτεί προϊόντα με το ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα
- Στα πλαίσια του προγράμματος ECO-TEXTILE διενεργήθηκε επίσης έρευνα για την αναγνωρισιμότητα του οικολογικού σήματος αλλά και την πρόθεση αγοράς ‘πράσινων προϊόντων’. Διεξήχθη το τελευταίο 15θήμερο του Μαρτίου 2003 σε δύο επίπεδα:
 - Έρευνα κοινού (ευρύ κοινό και ειδικό κοινό-μέλη ΕΚΠΟΙΖΩ και στελέχη επιχειρήσεων)
 - Έρευνα σε επιχειρήσεις, δημόσιους φορείς, ΜΚΟ (2.160 άτομα)

Η Έρευνα Κοινού, με την οποία θα ασχοληθούμε, περιελάμβανε τις εξής ερωτήσεις:

1. “Γνωρίζετε το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα;”
2. “Διαλέγετε Οικολογικά Προϊόντα για τις αγορές σας;”

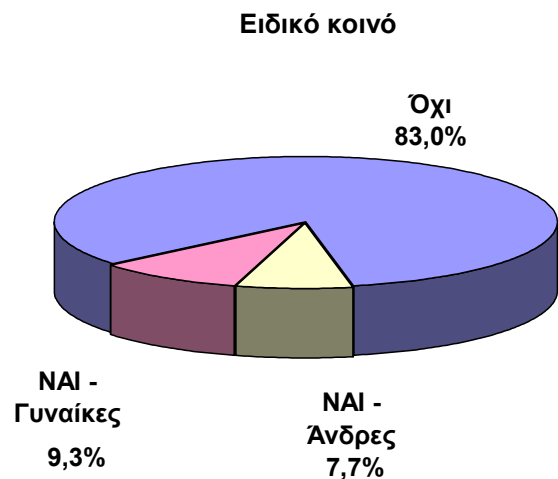
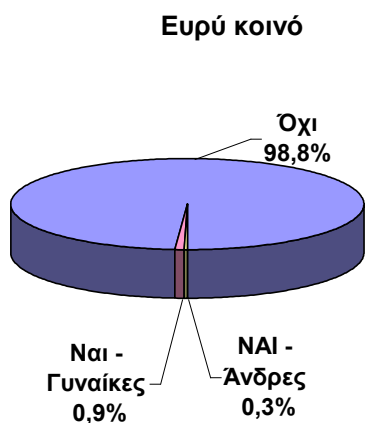
Το δείγμα των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών συνολικά ανήλθε στα 603 άτομα, 282 άνδρες και 321 γυναίκες. Τα ποσοστά των ηλικιών μεταξύ των τριών κατηγοριών φαίνονται στο Διάγραμμα 1:

Ευρύ Κοινό		Ειδικό Κοινό	
331		272	
Άντρες	Γυναίκες	Άντρες	Γυναίκες
153	178	129	143

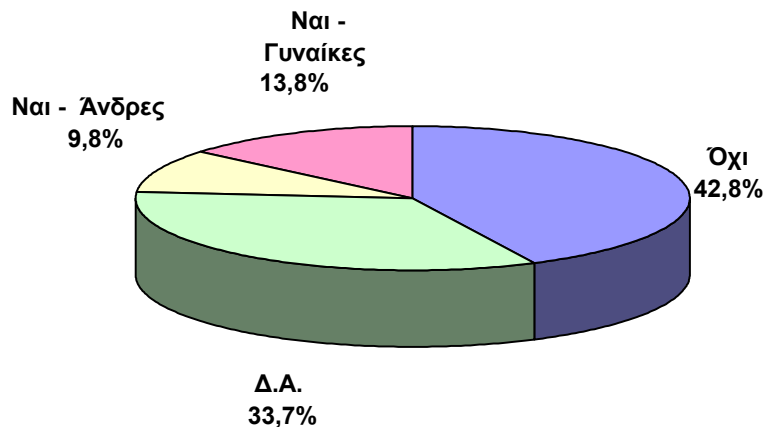

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στα ακόλουθα διαγράμματα:

Από το ευρύ κοινό μόνο το 1,2% απάντησε θετικά στην ερώτηση, “Γνωρίζετε το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα;” ενώ από το ειδικό κοινό, το ποσοστό ανήλθε στο 17%:

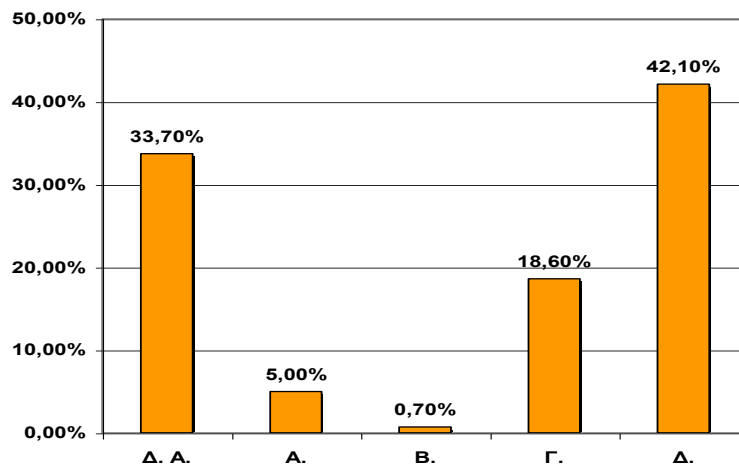
Το ποσοστό θετικών απαντήσεων για το σύνολο του δείγματος στη 2η ερώτηση, “Διαλέγετε Οικολογικά Προϊόντα για τις αγορές σας;” προσδιορίστηκε στο 23,5%.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης των απαντήσεων του δείγματος στο ερωτηματολόγιο για τους ακόλουθους τέσσερις συνδυασμούς ερωτήσεων:

- A. Γνωρίζετε το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα ΚΑΙ Διαλέγετε Οικολογικά προϊόντα για τις αγορές σας.
- B. Γνωρίζετε το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα ΑΛΛΑ ΔΕΝ Διαλέγετε Οικολογικά προϊόντα για τις αγορές σας.
- Γ. ΔΕΝ Γνωρίζετε το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα ΑΛΛΑ Διαλέγετε Οικολογικά προϊόντα για τις αγορές σας.
- Δ. ΔΕΝ Γνωρίζετε το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα ΟΥΤΕ Διαλέγετε Οικολογικά προϊόντα για τις αγορές σας.

Δ.Α. : Δεν απάντησαν σε μία από τις δύο ερωτήσεις.

Συμπεράσματα

Υπάρχει εν δυνάμει έτοιμο αγοραστικό κοινό για τα προϊόντα με οικολογικό σήμα, το οποίο μπορεί να διευρυνθεί αν:

- Σταθεροποιηθεί και διευκολυνθεί η διαθεσιμότητά τους
- Αυξηθεί η ποικιλία τους
- Γνωστοποιηθεί στο ευρύτερο καταναλωτικό κοινό η ύπαρξή τους, μέσω μόνιμης, εντατικής διαφημιστικής εκστρατείας, η οποία θα πρέπει επικεντρώνεται στα οφέλη της χρήσης τους, την λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητά τους και στην, συχνά μακροπρόθεσμα, χαμηλή τιμή τους
- Γνωστοποιηθεί σε ειδικό κοινό η ύπαρξή τους, όπως γυναίκες, μαθητές, δάσκαλοι-καθηγητές μέσω ειδικά σχεδιασμένων εκστρατειών για κάθε ομάδα-στόχο, αλλά και μέσω του μαθήματος περιβαλλοντικής αγωγή
- Επενδυθούν τα απαιτούμενα κεφάλαια για την παραγωγή- αύξηση διαθεσιμότητας- διαφήμισής τους, τόσο από τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα

Παράρτημα

Διαθεσιμότητα προϊόντων /υπηρεσιών με το οικολογικό σήμα

Μέχρι σήμερα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το οικολογικό σήμα έχει δοθεί σε 21 κατηγορίες προϊόντων καθημερινής χρήσης και 1 υπηρεσία, ενώ 5 επιπρόσθετες κατηγορίες προϊόντων και 1 υπηρεσία είναι στην διαδικασία διαμόρφωσης κριτηρίων, ταξινομούνται δε, στις ακόλουθες 7 κατηγορίες:

1. Προϊόντα καθαρισμού
 - Γενικής χρήσης
 - Απορρυπαντικά πιάτων (υπό αναθεώρηση)
 - Απορρυπαντικά πλυντηρίου πιάτων
 - Σαπούνια-σαμπουάν (υπό διαμόρφωση κριτηρίων)
 2. Συσκευές
 - Πλυντήρια πιάτων
 - Αντλίες θερμότητας (υπό διαμόρφωση κριτηρίων)
 - Ηλεκτρικοί λαμπτήρες*
 - Ηλεκτρονικοί υπολογιστές (υπό αναθεώρηση)*
 - Φορητοί υπολογιστές(υπό αναθεώρηση)*
 - Ψυγεία (υπό αναθεώρηση)
 - Τηλεοράσεις*
 - Ηλεκτρικές σκούπες*
 - Πλυντήρια ρούχων*
 3. Προϊόντα χαρτιού
 - Φωτοαντιγραφικό και γραφικών τεχνών
 - Χαρτί υγείας
 - Χαρτί εκτύπωσης (υπό διαμόρφωση κριτηρίων)
 4. Οικιακά είδη-κηπουρικής
 - Στρώματα
 - Χρώματα-βερνίκια εσωτερικών χώρων
 - Σκληρές επενδύσεις δαπέδου
 - Επίπλωση (υπό διαμόρφωση κριτηρίων)
 - Υφάσματα εσωτερικών χώρων
 - Βελτιωτικά εδάφους
- * Τα προϊόντα αυτά, παρά το ότι τα κριτήρια είναι ήδη έτοιμα, δεν κατασκευάζονται
5. Ένδυση-Υπόδηση
 - Παπούτσια
 - Υφάσματα ρούχων-εσωρούχων

6. Τουρισμός
 - Υπηρεσίες τουριστικών καταλυμάτων(ξενοδοχείων)
 - Υπηρεσίες κάμπινγκ
7. Λιπαντικά (υπό διαμόρφωση κριτηρίων)

Στη χώρα μας υπάρχουν συνολικά 90 προϊόντα και 1 υπηρεσία με το οικολογικό σήμα, που ανήκουν στις ακόλουθες 3 κατηγορίες:

1. Οικιακά είδη

- 1α. Στρώματα

Οκτώ διαφορετικά στρώματα 4 γνωστών ελληνικών εταιρειών, όπως:

- Media Strom,
- Ideal,
- Elite,
- Ήφαιστος-Ερμής

- 1β. Χρώματα εσωτερικού χώρου-Βερνίκια

16 προϊόντα, εκ των οποίων τα:

- 13 είναι ελληνικής κατασκευής,
- 1 ιταλικής και
- 1 κυπριακής προέλευσης (Viochrom).

Τα ελληνικά χρώματα είναι προϊόντα των εταιρειών Berling S.A. Carmyco S.A, International Ilios Cotachem, Er-Lag G.D., Coutlis S.A., Vechro S.A.

- 1γ. Σκληρές επενδύσεις δαπέδου (πλακάκια κεραμικά)

- 54 προϊόντα, όλα ιταλικής κατασκευής

- 1δ. Πλυντήρια πιάτων

- MORRIS PLS 602 / 702

2. Ένδυση

2α. Διάφορα προϊόντα επαγγελματικής ή βιομηχανικής χρήσης όπως :

- νήματα ισπανικής προέλευσης,
- στολές εργασίας(εργατικές, χειρουργικές κλπ) ιταλικής προέλευσης.

- 2β. Ιματισμός

- γυναικεία ρούχα Δανικής και Ιταλικής προέλευσης
- εσώρουχα γαλλικής προέλευσης
- η ελληνική εταιρεία Gallor διαθέτει ανδρικά πουκάμισα και εσώρουχα

3. Τουρισμός

- Το ξενοδοχείο Sunwing Resort Kallithea στην Καλλιθέα Ρόδου

Περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να αναζητήσετε στις ιστοσελίδες:- <http://www.eco-label.com>-

www.europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/index.htm